

Værd at vide om afdelingsnavne

Ét eller flere ord, med eller uden bindestreg, store eller små begyndelsesbogstaver? Der er en del udfordringer når afdelinger, udvalg og funktioner skal have navn. Her følger de vigtigste råd og regler.

Indledningsvis er det vigtigt at understrege at afdelingsnavne bør dannes efter de almindelige regler for hvordan vi danner ord. Ellers kan der nemlig opstå tvivl om hvordan de skal bøjes, og i det hele taget hvordan de skal anvendes i almindelig tekst-sammenhæng.

Men der er også andre ting der er gode at vide om afdelingsnavne, titler mv. Nedenfor følger en gennemgang af de forhold man skal tænke over.

Med stort eller småt?

Hovedreglen er at afdelingsnavne skrives med stort begyndelsesbogstav. Og hvis afdelingsnavnet består af flere ord, er der stort begyndelsesbogstav i det første ord og i de mere betydningsfulde ord:

Kulturudvalget
Social- og Sundhedsforvaltningen
Børn og Unge-Afdelingen
It-Afdelingen
Vej og Park
Kultur og Fritid

Navn eller beskrivelse?

Mange afdelingsbetegnelser anvendes både som navne og som beskrivelser. Her er det vigtigt at vide at i betegnelser der bruges som beskrivelse, skal der bruges lille begyndelsesbogstav, og i betegnelser der bruges som navn, skal der bruges stort begyndelsesbogstav.

Her følger nogle eksempler:

Alle kommuner har formodentlig en afdeling der kan beskrives som *børn og unge-afdelingen*, altså

'den afdeling der tager sig af børn og unge' – og her er der små begyndelsesbogstaver, for her er der udelukkende tale om en beskrivelse. Men **navnet** på selve afdelingen skal med stort og kan fx være:

Børn og Unge-Afdelingen
Afdelingen for Børn og Unge

Tilsvarende har de fleste kommuner et udvalg som tager sig af kulturlivet i kommunen. Det kan beskrives som et *kulturudvalg*, med lille begyndelsesbogstav. Men selve **navnet** kan fx være:

Kulturudvalget
Udvalget for Kultur og Fritid
Kultur- og Fritidsudvalget

Nogle bruger også funktionerne som navn uden at tilføje *-afdelingen*, *-udvalget* eller lignende, og så får man afdelingsnavne som

Kultur og Fritid
Vej og Park

Men husk at også i denne sammenhæng er der beskrivende betegnelser til disse navne:

kultur- og fritidsafdelingen
vej- og parkafdelingen

Uofficielle navne – også med stort

Også uofficielle navne skrives med stort. Hvis kulturudvalgets officielle navn er *Udvalget for Kultur og Fritid*, kan det fx have det uofficielle kaldenavn *Kulturudvalget*, og det skrives altså også med stort begyndelsesbogstav.

Dansk Sprognævn skrives med stort, ligesom det uofficielle kaldenavn *Sprognævnet* skrives med stort.

Men den daglige betegnelse *nævnet* skrives derimod med lille, for her er det ikke et egennavn.

Ét eller flere ord?

Ordforbindelser der udtales med stærkt tryk på første led og svagere tryk på andet led, skrives i ét ord, evt. med bindestreger:

Kørselsafdelingen
Socialforvaltningen
Social- og Sundhedsudvalget
It-Afdelingen

Bemærk: Afdelingsnavnene har i denne forbindelse normalt bestemt form.

Forbindelser af tillægsord og navneord der udtales med lige stærkt tryk på alle led, skrives i flere ord:

Teknisk Forvaltning
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

Bemærk: Disse afdelingsnavne har normalt ubestemt form.

Bindestreg eller ej?

Man bruger ikke bindestreg i sammensætninger hvor begge led er enkeltord:

Kulturudvalget (*Kultur+udvalget*)
Kørselsafdelingen (*Kørsels+afdelingen*)
Socialforvaltningen (*Social+forvaltningen*)

Men i andre typer sammensatte ord skal der sættes bindestreg mellem leddene. Der er to hovedtyper af sammensatte afdelingsnavne:

1. Sammensætninger som indeholder en fælles del som kun bliver nævnt én gang, fx *Kultur-*

og *Fritidsudvalget*. Her nævnes den fælles del *-udvalget* kun én gang.

2. Gruppensammensætninger, dvs. sammensætninger hvor det ene led skrives i flere ord, fx *Børn og Unge-Udvalget* (*[Børn og Unge]+Udvalget*).

Bindestreg ved forkortelser

I sammensatte ord der indeholder en forkortelse, sættes der altid bindestreg:

It-Afdelingen

Stillingsbetegnelser og titler

Stillingsbetegnelser og titler er ikke navne og bør derfor skrives med lille begyndelsesbogstav:

borgmester
skoledirektør
kontorchef
børn og unge-chef
kulturudvalgsformand
it-chef

I grundloven skrives selv *kongen*, *tronfølgeren* og *statsministeren* med lille, så det må borgmestrene og andre chefer også kunne leve med. Bindestreger i stillingsbetegnelser følger de samme regler som gælder for afdelingsnavnene.

LP/OR

Læs mere i Retskrivningsordbogen s. 603

Store og små begyndelsesbogstaver i navne: § 12, især pkt. 7 om navne på institutioner, firmaer mv. og pkt. 13b om ord der har navnekarakter i snævrere kredse

Ét eller flere ord: § 18

Bindestreger: § 57